

GAUJA NESA SUDRABIŅU

Deja 12 pāriem
Jāņa Purviņa horeogrāfija un apraksts
Sniedzes Grīnbergas mūzika

Viens no Valmieras pilsētas svētku tradicionāliem pasākumiem ir rituāls “Veltījums Gaujai”, kad Gaujā tiek laisti ziedu un zaļie vainagi, uguns kuri un svečītes. Vērojot, kā ziedu vainagi ļaujas straumei un dodas jūras virzienā, arī radās dejas “Gauja nesa sudrabiņu” ideja.

Ar statistiskiem grupējumiem un grupējumiem kustībā ir atspoguļoti Gaujas likloči, atvari un ziedu vainagi tajā. Atbilstoši mūzikas materiālam, veidota dejas horeogrāfiskā leksika, kuras pamatā ir gan latviešu dejas pamatoļi – trīssolis, divsoļu valsī, gan satvērieni un aptvērieni – elkoņu satvēriens, vienkāršais satvēriens, aptvēriens ar sānis sadotām rokām, gan grupējumi kustībā un statistiskie grupējumi – līnijas, kolonnas, virknes, aplis, dārziņš, vija, apdejošana.

Deja pirmo reizi iestudēta Valmieras kultūras centra Tautas deju ansambli *Gauja* 2005. gada 5. janvārī. 2005. gada 22. janvārī Jaunrades deju konkursā Valmierā “Gauja nesa sudrabiņu” iegūst III vietu.

Dejotāji tērpti Vidzemes novada tautas tērpos.

Dejai 7 gājiēni, mūzikai divas daļas, muzikālais taktmērs 3/8.

Dejotāji nostājušās kolonnā labās puses 3. kulisē, rokas sānos (1. zīm).

Dejai 20 ievadtaktis.

Pirmais gājiēns

(Ievads, I / 20 t. + 32 t.)

Ievads 1. – 20. t. Dejotāji stāv kulisēs.

1. – 8. t. 1., 2., 3. pāra dejotāji, izpildot 8 trīsoļus, virzās gar skatuves dibenplānu un dibenplāna centrā izveido apli (1. zīm). Kustību sāk ar labo kāju.
8. t. beigās dejotāji sadod rokas dārziņā.

9. – 16. t. 4., 5., 6. pāra dejotāji, izpildot 8 trīsoļus, virzās gar skatuves dibenplānu un dibenplāna centrā izveido apli. Kustību sāk ar labo kāju.
8. t. beigās dejotāji sadod rokas dārziņā.

1., 2., 3. pāra dejotāji, izpildot 8 trīsoļus, dejo dārziņā DCV, vienlaicīgi virzot dārziņu līdz kreisās puses 2. kulsei jeb 1/4 apļa DCV (2. zīm).

17. – 24. t. 7., 8., 9. pāra dejotāji, izpildot 8 trīsoļus, virzās gar skatuves dibenplānu un dibenplāna centrā izveido apli. Kustību sāk ar labo kāju.
8. t. beigās dejotāji sadod rokas dārziņā.

1., 2., 3., 4., 5., 6. pāra dejotāji, izpildot 8 trīsoļus, dejo dārziņos DCV, vienlaicīgi virzot dārziņus 1/4 apli DCV (3. zīm).

25. – 32. t. 10., 11., 12. pāra dejotāji, izpildot 8 trīsoļus, virzās gar skatuves dibenplānu un dibenplāna centrā izveido apli. Kustību sāk ar labo kāju.
8. t. beigās dejotāji sadod rokas dārziņā.

Pārējie dejotāji, izpildot 8 trīsoļus, dejo dārziņos DCV, vienlaicīgi virzot dārziņus 1/4 apli DCV (4. zīm).

Otrais gājiens

(II / 16 t.)

1. – 4. t. Dejotāji izpilda 1. kustības 1. – 4. t. darbības, pārinieki virzās viens otram blakus vienkāršajā satvērienā un izveido taisno krustu (5. zīm).
5. – 8. t. Dejotāji izpilda 1. kustības 5. – 8. t. darbības taisnajā krustā.
9. – 12. t. Dejotāji izpilda 1. kustības 9. – 12. t. darbības, virzoties krustā 1/8 apli DCV (6. zīm.).
12. t. beigās dejotāji izveido diagonāļu krustu.
13. – 16. t. Dejotāji izpilda 1. kustības 13. – 16. t. darbības diagonāļu krustā.

Trešais gājiens

(I / 16 t.)

1. – 8. t. Izpildot 8 trīsoļus, dejotāji virzās virknēs DCV un skatuves stūros tin kamolu (7. zīm). Kustību sāk ar labo kāju.
8. t. beigās dejotāji izveido 4 *vainagus* – katras virknes vadošais puisis uzliek labo roku uz savas meitas un nākošā puīša sadotajām rokām, katras virknes pēdējā meita turpat uzliek kreiso roku.
9. – 16. t. Dejotāji, izpildot 8 trīsoļus, dejo *vainagos* DCV, vienlaicīgi *vainagi* mainās vietām (8. zīm.).

Ceturtais gājiens

(II / 16 t.)

1. – 4. t. Izpildot 1. kustības 1. – 4. t. darbības, dejotāji maina virzienu, tin ārā kamolu un, virzoties virknēs, izveido taisno krustu.
4. t. beigās dejotāji nostājušies slēgtajā aptvērienā ar sānis sadotām rokām, meitas ar muguru pret krusta centru.
5. – 8. t. Dejotāji izpilda 1. kustības 5. – 8. t. darbības taisnajā krustā.
9. – 12. t. Dejotāji izpilda 1. kustības 9. – 12. t. darbības, virzoties līnijās līdz skatuves malām (9. zīm.).
13. – 16. t. Dejotāji izpilda 1. kustības 13. – 16. t. darbības.

Piektais gājiens

(I / 32 t.)

1. – 8. t. Izpildot 8 trīsoļus, dejotāji virzās virknēs vispirms caur taisno krustu uz skatuves centru, pēc tam caur diagonāļu krustu uz skatuves stūriem (10. zīm.).
8. t. beigās dejotāji izveido diagonāļu krustu.
9. – 12. t. Izpildot 4 trīsoļus, dejotāji maina virzienu. Nonākot centrā, sadotās rokas atlaiž un liek sānos, meitas virzās pa kreisi, puīši – pa labi un blakus svešajam pāriniekam virzās taisnajā krustā no centra uz āru.
13. – 14. t. Izpildot 2 trīsoļus, dejotāji pagriežas ar skatu pret savu pārinieku un dejo viens otram pretī, izveidojot diagonāļu krustu.
15. – 16. t. Izpildot 2 trīsoļus, pārinieki griežas labo elkoņu satvērienā diagonāļu krustā. Nesadotās rokas sānos.

17. – 24. t. 1., 4., 7., 10. pāris izveido dārziņu, meita puisim pie labās rokas, pārējie dejojotāji izveido 4 diagonāles, vidū stāvošais puisis kreiso roku uzliek uz dārziņā stāvošo dejojotāju sadotām rokām, pāris pa vidu. Diagonāles malā stāvošā meita labo roku liek sānos (11. zīm).
Izpildot 8 trīssoļus, dejojotāji virzās DCV līdz pretējām vietām.
25. – 26. t. Puisis izpilda 2 divsoļu valša soļus uz vietas, katrā taktī uz “viens” sasitot plaukstas.
Meita izpilda kustību divas reizes:
“viens” – solis ar labo kāju;
“divi” – lēcieni uz labās kājas, kreisā kāju fiksēta pie labās kājas pusikra, celis neizvērsts;
“trīs” – mazs solis ar kreiso kāju.
Meita katrā taktī apgriežas vienu reizi pa labi.
27. – 32. t. 1., 4., 7., 10. pāris izveido dārziņu, meita puisim pie labās rokas, pārējie dejojotāji izveido 4 diagonāles.
Izpildot 6 trīssoļus, dejojotāji dārziņā virzās pret DCV, dejojotāji diagonālēs turpina virzību DCV.

Sestais gājiens

(II / 14 t.)

1. – 4. t. Izpildot 1. kustības 1. – 4. t. darbības, dejojotāji liek rokas sānos un veido diagonāļu krustu.
1., 4., 7., 10. pāra dejojotāji pagriežas ar muguru pret centru un virzās uz skatuves stūriem. Pārējie dejojotāji pagriežas ar skatu pret krusta centru. Nonākot centrā, puisī griežas pa kreisi, meitas – pa labi un seko vadošajiem dejojotājiem (12. zīm).
4. t. beigās dejojotāji nostājas diagonāļu krustā slēgtajā aptvērīenā ar sānis sadotām rokām, puisī ar muguru pret krusta centru.
5. – 8. t. Dejojotāji izpilda 1. kustības 5. – 8. t. darbības diagonāļu krustā.
9. – 13. t. Izpildot 5 trīssoļus griežoties pāri, dejojotāji veido divus apļus (13. zīm.).
14. t. Pārinieki atkāpjas viens no otra, puisis – ar kreiso, meita – ar labo kāju, otru kāju pieliek VI kāju pozīcijā. Puisis labo un meita kreiso roku liek sānos (14. zīm).

Septītais gājiens

(Nobeigums / 65 t.)

1. – 8. t. Puisis izpilda 8 divsoļu valša soļus, katrā taktī uz “viens” sasitot plaukstas.
1., 4., 7., 10. puisis dejo uz vietas, pārējie – ar katru soli griežas uz vietas 1/8 pa kreisi.
Meitas izpilda kustību 8 reizes:
“viens” – solis ar labo kāju;
“divi” – lēcieni uz labās kājas, kreisā kāju fiksēta pie labās kājas pusikra, celis neizvērsts;

- “trīs” – mazs solis ar kreiso kāju.
Meita katrā taktī apgriežas vienu reizi pa labi.
1., 4., 7., 10. meita virzās aplī DCV, pārējās meitas apdejo savu puisī DCV (14. zīm.).
9. – 16. t. Dejotāji izpilda 8 trīsoļus.
1., 4., 7., 10. pāris izveido dārziņu, meita puisim pie labās rokas, un virzās DCV. 5. pāris pagriežas ar skatu pret 12. pāri, 9. pāris – pret 2. pāri, 11. pāris – pret 6. pāri, 3. pāris – pret 8. pāri, nostājas vienkāršajā satvērienā, meita puisim pie labās rokas, nesadotās rokas sānos un dejo pāru viju. Ar 2 trīsoļiem – pa labi, ar 2 trīsoļiem – pa kreisi, utt.
16. t. beigās nonāk pretējās vietās.
17. – 20. t. Dejotāji izpilda 4 trīsoļus.
1., 4., 7., 10. pāris, turpinot virzību, griežas aplī slēgtajā aptvērienā ar sānis sadotām rokām.
Pārējie dejotāji skatuves stūros dejo 4 dārziņos DCV – 5. pāris ar 12. pāri, 9. pāris – ar 2. pāri, 11. pāris – ar 6. pāri, 3. pāris – ar 8. pāri.
21. – 32. t. Atkārtoti 9. – 20. t. darbības.
33. – 40. t. Dejotāji izpilda 8 trīsoļus.
1., 4., 7., 10. pāris izveido dārziņu, meita puisim pie labās rokas un virzās DCV.
Pārējie dejotāji turpina dejojot 4 dārziņos, vienlaicīgi virzot dārziņus aplī DCV. Dibenplāna kreisās puses dārziņa dejotāji nodejo kreisās puses 3. kulisē, kam seko nākošais dārziņš. Priekšplāna labās puses dārziņa dejotāji nodejo labās puses 1. kulisē, kam seko nākošais dārziņš.
41. – 65. t. Izpildot 25 trīsoļus, dejotāji izveido 2 dārziņus, meita puisim pie labās rokas – 1. pāris ar 4 pāri un 7. pāris ar 10. pāri un dejo dārziņos DCV, vienlaicīgi virzot dārziņos 1½ apla DCV. Mūzikai izskanot, dejotāji nodejo kreisās puses 3. kulisē un labās puses 1. kulisē.

Kustību apraksts

1. kustība

Mūzikas taktsmērs 3/8

Kustību izpilda 16 t.

Sākuma stāvoklis – pārinieki nostājas vienkāršajā satvērienā, meita puisim pie labās rokas, nesadotās rokas sānos, VI kāju pozīcija. Kustību sāk ar labo kāju.

1. – 3. t. Izpilda 3 trīsoļus.

4. t. “Viens” – izpilda soli ar kreiso kāju, puisis pagriež meitu puspagriezīnu un izved sev priekšā.

“Divi” – labo kāju liek VI kāju pozīcijā un paceļas puspirkstos. Pārinieki ir nostājušies ar skatu viens pret otru slēgtajā aptvērienā ar sānis sadotām rokām.

“Trīs” – pauze.

5. t. Izpilda balansējošo sānsoli III kāju pozīcijā. Puisis kustību sāk ar kreiso, meitas – ar labo kāju.

6. t. Izpilda balansējošo sānsoli uz otru pusi.

7. – 8. t.

Jauniešu deju kolektīvi: saglabājot aptvērienu un sadotās rokas turot meitas ķermeņa plāknē, puisis ceļ meitu, vienlaicīgi pagriežoties puspagriezīnu pa labi.

Vidējās paaudzes deju kolektīvi:

7. t. “viens” – neatlaižot aptvērienu, pārinieki griežas pāri uz vietas puspagriezīnu pa labi, puisis izpilda soli uz priekšu ar kreiso kāju, meita – ar labo;

“divi, trīs” – pauze.

8. t. “Viens” – puisis izpilda soli ar labo kāju, meita – ar kreiso kāju. Pārinieki nonākuši pretējās vietās;

“divi” – puisis – kreiso, meita – labo kāju liek VI kāju pozīcijā un paceļas puspirkstos.

9. – 12. t. Izpilda 4 trīsoļus, griežoties pāri un virzoties DCV.

13. – 14. t. Pārinieki mainās vietām, vienlaicīgi meita griežas puspagriezīnu pa labi zem sadotām rokām, nesadotās rokas sānos:

“Viens” – puisis izpilda soli uz priekšu ar kreiso kāju, meita – ar labo.

“Divi, trīs” – pauze.

“Viens” – puisis izpilda soli ar labo, meita – ar kreiso kāju. Pārinieki nonākuši pretējās vietās.

“Divi” – puisis – kreiso, meita – labo kāju liek VI kāju pozīcijā un paceļas puspirkstos. Sadotās rokas paceltas sānis plecu augstumā.

15. – 16. t. Puisis izpilda 2 divsoļu valša soļus uz vietas, katrā taktī uz “viens” sasitot plaukstas.

Meita izpilda kustību divas reizes:

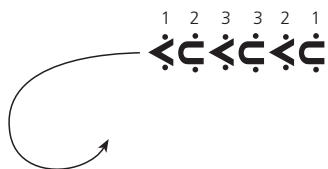
“Viens” – solis ar labo kāju.

“Divi” – lēcieni uz labās kājas, kreisā kāju fiksēta pie labās kājas pusikra, celis neizvērsts.

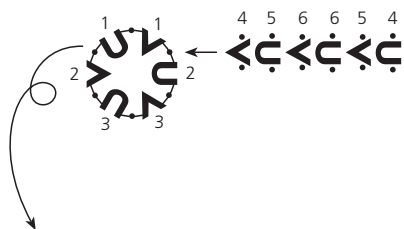
“Trīs” – mazs solis ar kreiso kāju.

Meita katrā taktī apgriežas vienu reizi pa labi.

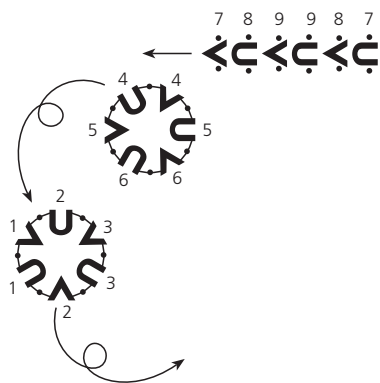
GAUJA NESĀ SUDRABIŅU

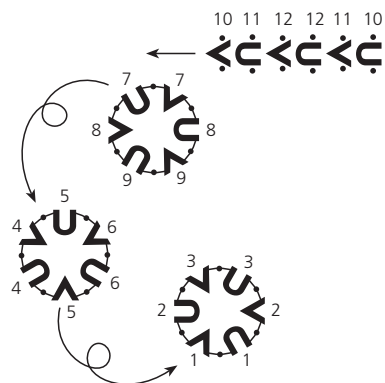
1. zīm.

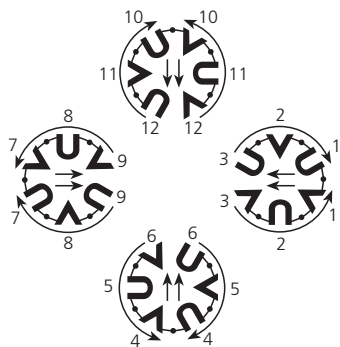
2. zīm.

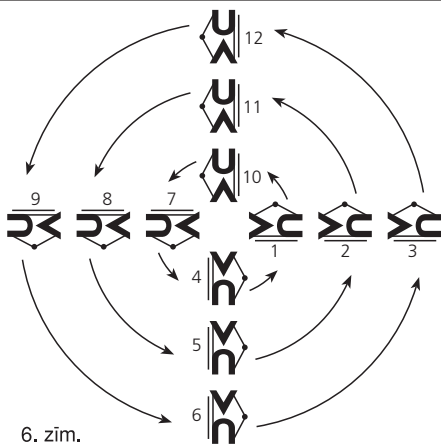
3. zīm.

4. zīm.

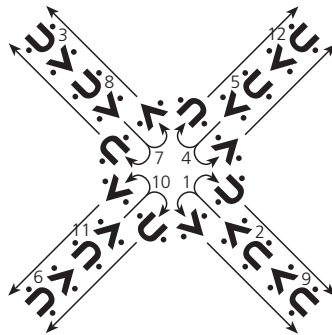
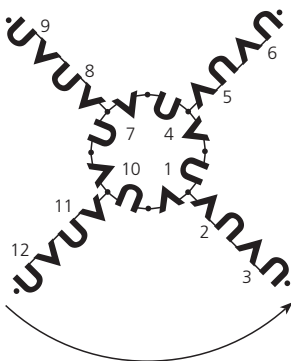
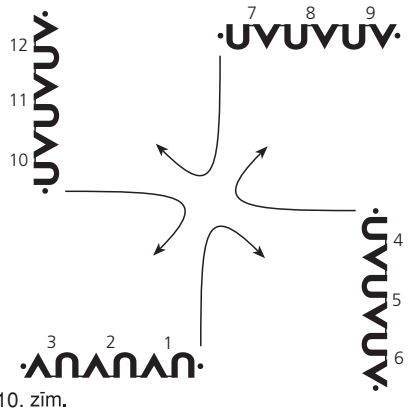
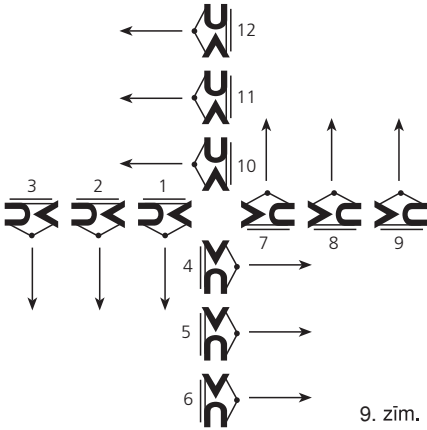
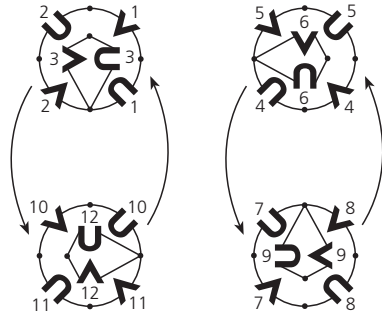
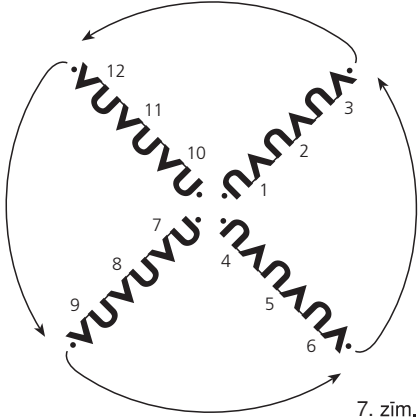

5. zīm.

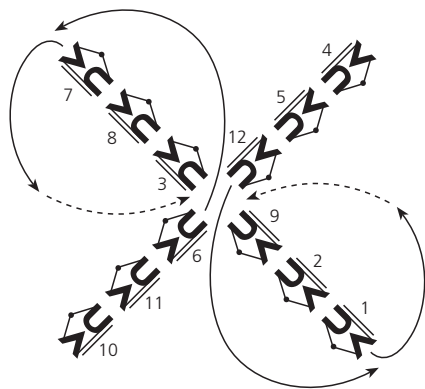

6. zīm.

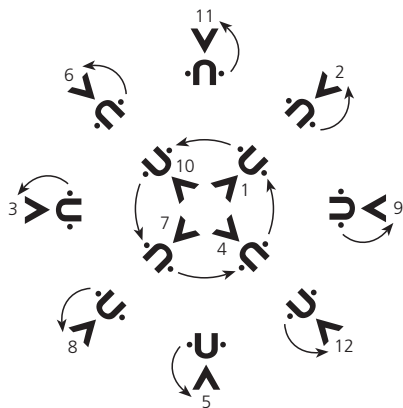
GAUJA NESA SUDRABIŪ

GAUJA NESA SUDRABIŪ

13. zīm.

14. zīm.

GAUJA NESA SUDRABIŅU

Sniedzes Grīnbergas mūzika

Pants

Chords: G, D, G, C, D, G

Starpspēle

Chords: G, C, D, G, C, D, G

Nobeigums

Chords: G, C, G, G, G

SECĪBA: 1.-2. pants; Starpsp.; 3.pants (8 taktis); Starpsp.;
4.-5. pants; Starpsp.; Nobeigums